

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12302/2016-ERU

V Ostravě 7. června 2017

Č. j. 12302-15/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12302/2016-ERU a zahájeném dne 15. prosince 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-12302/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona nebyl v období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu, se zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 15. prosince 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 24. listopadu 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12302-

2/2016-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 8. prosince 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 12302-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 15. prosince 2016.

Dne 16. prosince 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 15. prosince 2016 nazvaný „Věc: Podání odporu k Vašemu „Příkazu“ z 8.12.16 na uhrazení pokuty a nákladů řízení Sp.zn.OSR-12302/2016-ERU, č.j. 12302-3/2016ERU“, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

V odporu účastník řízení uvedl, že malá vodní elektrárna byla ztrátová a při povodni v roce 2002 byla zaplavena vodou. Účastník řízení výrobu elektřiny ukončil (elektrárnu daroval) a tuto skutečnost oznámil ČEZ, nebyl však informován o nutnosti licenci zrušit. Účastník řízení již 4 roky neprovozoval žádnou podnikatelskou činnost a tvrdí, že jako podnikající fyzická osoba již neexistuje. Z těchto důvodů považoval výši pokuty za nepřiměřenou.

Dne 15. února 2017 vložil správní orgán do spisu sp. zn. OSR-12302/2016-ERU aktuální výpis z registru ekonomických subjektů (ARES) ohledně účastníka řízení, jakožto podnikající fyzické osoby.

Dne 15. února 2017 zaslal Úřad účastníkovi řízení Výzvu k doplnění tvrzení, č. j. 12302-8/2016-ERU, kterou účastníka řízení vyzval k doplnění jeho tvrzení, zda vykonává licencovanou činnost, případně od jakého data výrobu elektřiny nevykonává. Výzva byla účastníku řízení doručena dne 17. února 2017.

Dne 22. února 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 17. února 2017 nazvaný „Věc: Odpověď na Váš dopis z 15.2.2017 – došlo 17.2.2017, č.j. 12302-8/2016-ERU“, v němž účastník řízení uvedl, že výrobu elektřiny nevykonával od 3. srpna 2004. Toto tvrzení doložil kopií Žádosti o odpojení MVE od sítě ze dne 3. srpna 2004 a Protokolem Státní energetické inspekce č. [REDAKCE] ze dne 5. května 2003.

Dne 8. března 2017 Úřad vydal Usnesení, č. j. 12302-11/2016-ERU, kterým správní řízení přerušil ode dne doručení usnesení účastníka řízení do doby vyřešení předběžné otázky spočívající v pravomocném ukončení správního řízení vedeného Úřadem pod sp. zn. LIC-02709/2017-ERU. Usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno dne 9. března 2017 a nabylo právní moci dne 25. března 2017.

Správní řízení vedené pod sp. zn. LIC-02709/2017-ERU bylo skončeno rozhodnutím o zrušení licence č. 110101943 ze dne 15. března 2017, č. j. 02709-4/2017-ERU, které nabylo právní moci dne 4. dubna 2017. Tímto odpadla překážka, pro kterou bylo správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-12302/2016-ERU přerušeno, a v tomto řízení bylo pokračováno. Účastník řízení byl o pokračování v řízení vyrozuměn Vyrozuměním ze dne 20. dubna 2017, č. j. 12302-14/2016-ERU.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-12302/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení byl ode dne 13. února 2002 držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] pro provozovnu [REDAKCE] o celkovém instalovaném elektrickém výkonu ve výši 0,002 MW.

Úřad vydal dne 15. března 2017 rozhodnutí o zrušení licence účastníka řízení č. [REDAKCE], č. j. 02709-4/2017-ERU, které nabylo právní moci dne 4. dubna 2017.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinností vyplývajících z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

IV. II. Právní posouzení skutku

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení byl držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE], a to ode dne 13. února 2002 do dne 3. dubna 2017, když dne 4. dubna 2017 nabylo právní moci rozhodnutí Úřadu o zrušení licence.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu byl 30. prosince 2004, tzn. den nabytí účinnosti novelizované úpravy energetického zákona. Nejpozději dne 1. února 2005 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

Správní orgán má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 1. února 2005 do 3. dubna 2017 (tj. do dne předcházejícího právní moci rozhodnutí o zrušení licence) registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl držitelem

licence na výrobu elektřiny a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

K námitce účastníka řízení ohledně toho, že účastník řízení již čtyři roky nemá být podnikající fyzickou osobou, správní orgán uvádí, že přestože účastníku řízení již ke dni 2. března 2013 zaniklo živnostenské oprávnění, až do dne 3. dubna 2017 byl držitelem licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE]. Výroba elektřiny je dle ust. § 3 odst. 1 energetického zákona podnikáním. Takto podnikat lze na území České republiky dle ust. § 3 odst. 3 energetického zákona pouze na základě licence. Coby držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE] byl tedy účastník řízení až do jejího zrušení de iure podnikající fyzickou osobou, a to i když již od srpna roku 2002 licencovanou činnost fakticky nevykonával.

IV. III. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní řízení bylo zahájeno pro časové období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016, kdy s ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. [REDAKCE], porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

Jelikož správní orgán shledal naplnění formálních znaků správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (v období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016), musel se zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce

elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobce“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby, které vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti. Pro účely posouzení je však nutné také přihlédnout zejména k tomu, že účastník řízení již není, počínaje dnem 4. dubna 2017, držitelem licence na výrobu elektřiny, a také k tomu, že účastník řízení byl podnikající fyzická osoba, která dle vydané licence měla provozovat provozovnu s celkovým instalovaným elektrickým výkonem pouze ve výši 0,002 MW, přičemž licencovanou činnost již několik let fakticky nevykonával.

Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

IV. IV. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání správního deliktu, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného správního deliktu. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání v období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016 sice naplnilo formální stránku správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného správního deliktu. Je tedy nutné konstatovat, že vytýkané jednání účastníka řízení v období od 1. února 2005 do 14. prosince 2016 není správním deliktem dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, a proto správní řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-12302/2016-ERU.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení